

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Stod, okres Plzeň-jih

Komenského náměstí 10, 333 01 Stod

Identifikátor školy: 600 070 522

Termín konání orientační inspekce: 16. a 17. května, 20. - 24. května 2002

Čj.	043 127/02-5071
Signatura	od3cv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Stod, okres Plzeň-jih je úplnou školou. Zřizovací listinou rozhodl zřizovatel Město Stod o zřízení této školy jako samostatné právnické osoby s příspěvkovou formou hospodaření. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení byla zařazena Rozhodnutím o zařazení do sítě škol ze dne 3. července 2000 pod čj. 1176/2000 vydaným Školským úřadem Plzeň-jih.

Základní škola sdružuje školní družinu (kapacita 50 žáků) a jídelnu základní školy (kapacita 300 jídel), které jsou odloučenými pracovišti. V hlavní činnosti škola poskytuje žákům úplné základní vzdělání, zajišťuje provoz školní družiny pro žáky I. stupně, školní stravování pro žáky a zaměstnance školy. V doplňkové činnosti zabezpečuje stravování pro cizí strážníky.

Oba stupně základní školy (I. i II.), stejně jako 3 speciální třídy sídlí v samostatných budovách, které jsou od sebe dost vzdálené. Dislokovaným pracovištěm školy je speciální třída při místní nemocnici pro hospitalizované žáky.

Výuka v 1. - 9. ročníku probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 a ve speciálních třídách podle Vzdělávacího programu zvláštní škola čj. 22980/97-22 3.

V letošním školním roce je ve škole celkem 21 tříd (10 na prvním stupni, 8 na druhém stupni a 3 speciální třídy - každá se 3 ročníky). Z celkového počtu žáků (448) je 37 zařazeno do speciálních tříd. Povolená kapacita školy (500 žáků) nebyla překročena. Do školy dojíždějí žáci ze 14 okolních obcí.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

I. stupeň

Český jazyk, prvouka, přírodověda

V rámci orientační inspekce byla sledována výuka českého jazyka ve všech třídách prvního stupně, výuka prvouky ve třetím a výuka přírodovědy ve čtvrtém ročníku.

Obsahové a časové členění učiva je zpracováno ve stručných tematických plánech tak, že obsahy učebnic jsou upřednostňovány před požadavky učebních osnov. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Stanovené výukové cíle byly v souladu s učebními osnovami. Učební osnovy jsou plněny.

Bezprostřední, aktuální příprava učitelek na výuku sledovaných předmětů byla promyšlená po stránce obsahové i psychohygieny učení. Z pohledu využití různých metod a forem práce postrádala aktuální příprava u některých vyučujících tvořivost a nápaditost.

Informovanost učitelů o žácích se specifickými poruchami učení byla prokazatelně zajištěna. V průběhu výuky byla těmto žákům věnována individuální péče.

Personálně je výuka na I. stupni zajištěna šesti odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími, třemi s odborností pro II. stupeň a třemi bez odborné a pedagogické způsobilosti. Jejich chybějící kvalifikace zpravidla nesnižovala kvalitu výuky.

Většina tříd je vzhledem k počtu žáků dostatečně prostorná, vyzdobená nástěnnými přehledy učiva a výtvarnými pracemi žáků. Při výuce byly často využívány nástěnné přehledy, slovníky, jazykové příručky, alternativní učebnice, didaktické materiály a magnetofon. Ve škole jsou cíleně vytvářeny podmínky pro dodržování psychohygienických zásad. Žáci jsou vedeni k pořádku a čistotě. Do výuky byla ve většině případů zařazena i účinná relaxace.

V průběhu hospitační činnosti byly shlednuty převážně procvičovací a opakovací vyučovací hodiny, které se od sebe lišily volbou forem a metod práce.

Po stránce metodické byl většinou upřednostňován klasický, frontální způsob práce se stereotypním schématem hodin. Frontální způsob výuky neposkytoval žákům dostatečný prostor pro samostatné aktivní učení. Činnostní pojetí vyučování, na které klade důraz vzdělávací program Základní škola, bylo uplatněno v několika vyučovacích jednotkách. V těchto hodinách s výrazným využitím kooperativních technik učení byli žáci mnohem aktivnější a iniciativně se podíleli na vlastním vzdělávání. Jednotlivé části sledovaných hodin byly zpravidla vyvážené, zvolené činnosti na sebe téměř vždy navazovaly. Nové učivo bylo vyvozováno v návaznosti na dosavadní znalosti žáků s důrazem na praktickou aplikaci. Procvičování a upevňování byl věnován dostatek času. Stupeň osvojení učiva byl ověřován převážně individuální či skupinovou prací. Diferencovaně byly zadávány úkoly pro žáky s poruchami učení. Ve všech hospitovaných hodinách byli žáci ukáznění a velmi dobře reagovali na pokyny vyučujících.

Společným znakem všech sledovaných hodin mluvnice bylo správné osvojování základů gramatického systému českého jazyka, zdůvodňování pravidel a jejich aplikace a funkční využití jazykových příruček a slovníků. Učitelky důsledně vedly žáky k vytváření návyků správného sezení při psaní a držení psacího náčiní. V hodinách čtení a literární výchovy byl kladen důraz na orientaci v textu, jeho porozumění a dramatizaci.

Při výkladu učiva v přírodovědě nebylo dostatečně využito názoru a ukázek přírodnin. Stereotypně zadávané úkoly neposkytovaly žákům dostatečný prostor pro vlastní myšlenkovou i praktickou činnost a aplikování poznatků.

V prvouce byla u žáků rozvíjena schopnost pozorovat, srovnávat a výstižně pojmenovávat věci, jevy a děje, souvisle o nich vyprávět. Činnostně pojatá výuka nenásilně vedla žáky ke kladnému vztahu k přírodě.

Ve většině hospitovaných hodin byla úvodní motivace nahrazena oznámením cíle, popřípadě obsahu hodiny. Didaktické a motivační hry byly jako stimulační prostředky využívány v menší míře. Průběžně byli žáci motivováni pochvalou, v činnostně pojaté výuce motivovaly učitelky žáky nejen zajímavými úkoly, ale i vlastním osobitým projevem a vystupováním. Sdílely se žáky radost z poznávání a z dosaženého úspěchu.

Vstřícné vystupování všech učitelek napomohlo k pracovní stimulaci a pohodě žáků. Volba metod a forem práce umožňovala spíše komunikaci učitel – žák, pouze v některých hodinách interakci a komunikaci mezi žáky navzájem. Osobnost žáka byla respektována. Výuka probíhala v klidné, příjemné atmosféře.

V oblastech plánování, materiálně-technických a psychohygienických podmínek výuky, interakce a komunikace byla konstatována výrazná převaha pozitiv.

Organizace výuky, motivace a hodnocení jsou ovlivňovány personálními podmínkami, zvolenými metodami a formami práce. Byla sledována nejen výuka pedagogicky tvořivější, ale i výuka se stereotypním schématem vyučovacího procesu. Tato oblast byla hodnocena jako průměrná.

Kvalita výuky na I. stupni byla z pohledu hospitovaných hodin hodnocena jako velmi dobrá.

II. stupeň

Český jazyk

V rámci předmětové komise českého jazyka je učivo plánováno v souladu s přijatým vzdělávacím programem Základní škola. Individuálně jsou zpracovány časově-tematické plány všech specifických složek českého jazyka tak, aby byla zachována kontinuita mezi ročníky. Bezprostřední příprava učitelek na výuku českého jazyka byla pečlivá a promyšlená po stránce obsahové, z pohledu využití různých metod a forem práce i zařazení vhodných názorných pomůcek. Učební osnovy byly plněny.

Výuku českého jazyka zabezpečují tři vyučující s plnou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Učebny, ve kterých výuka probíhá, jsou vzhledem k počtu žáků dostatečně prostorné, většinou je dbáno i na estetickou úroveň výzdoby. Pro výuku českého jazyka jsou k dispozici nástěnné didaktické přehledy, doplňující publikace, jazykové příručky, obrazový materiál, nahrávky literárních textů i didaktická technika. Dostupný doplňující a názorný materiál byl v hospitovaných hodinách vhodným způsobem využíván.

Po stránce metodické bylo v hospitovaných hodinách výborně uplatněno výrazně činnostní pojetí, klasický způsob výuky promyšleně obohacený činnostními aktivitami a kooperativními technikami učení i dobře zorganizovaný frontální způsob práce. Kladem všech hospitovaných hodin byla velmi dobrá úroveň organizace činností, pracovní efektivita i funkční zpětná vazba. Jazykové učivo bylo procvičováno s důrazem na logiku jevů a praktické využití. Upevňování a aplikaci poznatků věnovaly učitelky potřebnou pozornost. V průběhu slohového výcviku byli žáci vedeni k poznávání bohatosti slovní zásoby českého jazyka a zajímavými úkoly k vhodnému výběru výrazů a stylistických prvků, přesnému a výstižnému vyjadřování. Výklad v hodinách literární výchovy byl podán kultivovaným jazykem, akcentována byla práce s textem. V řízených rozhovorech dostali žáci prostor k formulování vlastních pocitů z porozumění literárnímu textu. Podněty pro emocionální, estetickou a morální výchovu žáků, které poskytoval literární text a situace mezi žáky, byly pedagogy vhodně využity. Uplatňovány byly mezipředmětové vztahy i aktuální informace související s probíraným učivem. Pozitivem některých hodin bylo i prolínání jednotlivých složek předmětu a vytváření krátkodobých projektů. K hladkému průběhu výuky přispívaly dobře promyšlené zápisy na tabulích a cvičení připravená na samostatných listech. Při práci ve skupinách, dvojicích i při promýšlení problémových úkolů měli žáci dostatečný prostor pro samostatné aktivní učení, pro vytváření a rozvíjení sociálních dovedností a kompetencí (porozumění, vzájemná pomoc, spolupráce). K žákům s vývojovými poruchami učení je při výsledném hodnocení předmětu přistupováno s potřebnou tolerancí.

Cílená vstupní motivace vztahující se k probíranému učivu byla použita pouze v malé míře. Někdy učitelky navozovaly pracovní atmosféru seznámením žáků s cílem a obsahem hodiny. Žáci byli pozitivně stimulováni slovním povzbuzením, kladným zhodnocením aktuálního výkonu, poskytnutím pomoci při řešení úkolů i vhodným použitím zpětné vazby. V některých hodinách i možností spolupráce a aktivního učení. Motivačního hodnocení a hodnocení práce žáků v závěru hodiny bylo využíváno spíše sporadicky.

V klasicky pojatých hodinách volba metod a forem práce umožňovala pouze jednosměrnou komunikaci učitel – žák. V činnostně pojaté výuce dostali žáci prostor pro vyjádření vlastních názorů i pro komunikaci mezi sebou navzájem. Pomocí problémových otázek vedly učitelky žáky k promýšlení navozených situací, k vyjádření vlastního názoru. Cílené rozvíjení komunikativních dovedností žáků formou mluvních cvičení nebylo ve sledované výuce uplatňováno. Kladem byl v této oblasti otevřený přístup učitelek k žákům, tolerance a přátelská verbální i neverbální komunikace. Ve všech sledovaných hodinách byla komunikace mezi žáky a učiteli korektní, zdvořilá, založena na respektování a vzájemné důvěře. Výuka probíhala bez rušivých jevů, v přátelském ovzduší.

Kvalita vzdělávání v českém jazyce byla hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky: Anglický jazyk, Německý jazyk

Výuka cizích jazyků probíhá v rozsahu daném učebními osnovami a v hodinových dotacích, které jsou v souladu se schválenými učebními plány vzdělávacího programu Základní škola. Vyučující mají zpracované časově-tematické plány vycházející z platných učebních dokumentů. Neformální spolupráce učitelů v rámci předmětové komise zajišťuje návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky. Německý jazyk je vyučován ve 4. - 9. ročníku, anglický ve 4. - 6. ročníku. Podmínky školy umožňují ve výuce německého jazyka vytváření homogenních skupin žáků v rámci jednoho ročníku. V nabídce volitelných předmětů je konverzace v německém jazyce. Výukou německého jazyka je pověřeno pět učitelů a výukou anglického jazyka tři učitelé.

Sledované hodiny probíhaly většinou v kmenových učebnách a také v jazykové pracovně, která byla pro výuku podnětně vyzdobena. Výukové prostory, kromě knihovny na I. stupni základní školy, byly odpovídající velikostí i svým vybavením. V souladu se stanovenými cíli byla ve výuce využita auditivní technika, zpětný projektor, učebnice, funkčně zpracované didaktické materiály a překladové slovníky.

Stanovené výukové cíle v obou jazycích odpovídají standardu vzdělávání v základních školách a náplň učiva je v souladu s učebními osnovami schváleného vzdělávacího programu. Výukové cíle byly utvářeny s ohledem na aktuální složení tříd a ve většině sledovaných hodin byly stanoveny jednoznačně a promyšleně.

Úroveň organizace hospitovaných byla rozdílná. V části sledované výuky neměly jednotlivé úseky hodin vnitřní logiku vyplývající ze stanoveného cíle, učební aktivity a jejich střídání nebyly promyšlené a účelné. Komunikace se převážně odehrávala na úrovni otázek učitele a žakovských odpovědí. Pozornost žáků byla soustředěna pouze na zvládnutí zadaných úkolů, bez uplatnění vlastního názoru a bez efektivního rozvoje komunikativních dovedností. V některých hodinách jednotvárnost používaných metod vedla k únavě a ztrátě zájmu žáků. V těchto hodinách chybělo i zařazení potřebné relaxace. V ostatních hodinách učitelé volili pro jednotlivé učební aktivity vhodné metodické postupy směřující k tvůrčí práci žáků a k jejich aktivizaci. Účinným prostředkem v tomto směru byly jazykové hry, písničky, scénky, pantomima. Byly zařazovány ve správné fázi výuky se žádoucím relaxačním účinkem. Promyšleně volené organizační formy umožňovaly rozvíjení smyslu pro kooperaci, žáci byli vedeni k jednoduché komunikaci na základě různých stimulů.

Zpravidla nepřilíš výrazná vstupní motivace byla realizována seznámením s cílem nebo programem hodiny. Pouze v části sledované výuky byla zaznamenána cílená vstupní motivace, která navodila cizojazyčnou atmosféru a podnítila zájem žáků hned v prvních fázích výuky. Průběžná motivace formou verbálních motivačních impulsů byla uplatňována většinou učitelů.

Žákům se specifickými vývojovými poruchami učení byla věnována individuální péče a úkoly jim byly zadávány diferencovaně.

Ne všichni učitelé důsledně dbali na nácvik správné výslovnosti a její korekci.

Celková atmosféra sledovaných hodin byla vstřícná, nestresující, učitelé sledovali pokrok v dovednostech a účelně používali vnitřní diferenciaci. Žáci většinou ochotně s vyučujícími spolupracovali. Ukázněnost žáků, klidné vystupování učitelů vytvářelo pro vzdělávací proces příznivou atmosféru.

Výbornou motivací pro žáky, kteří se učí německý jazyk, jsou jazykové a poznávací exkurze do některé ze zemí dané jazykové oblasti a účast v konverzačních soutěžích. Již několikaletou tradici má pořádání jednodenního poznávacího zájezdu do Bavorska. V loňském školním roce si 30 žáků školy mělo možnost ověřit své jazykové dovednosti na týdenním zájezdu

do Rakouska. Limitujícím faktorem pro organizaci podobných akcí je jejich finanční náročnost. Povzbuzující pro žáky bylo získání 2. místa v krajském kole soutěže „Olympiáda v německém jazyce“.

Kvalita vzdělávání v cizích jazycích byla průměrná.

Speciální třídy

V rámci orientační inspekce byla sledována kvalita výchovně-vzdělávací činnosti v hodinách českého jazyka, matematiky, prvouky a pracovního vyučování.

Týdenní časová dotace uvedených předmětů v jednotlivých ročnících odpovídala učebnímu plánu Vzdělávacího programu zvláštní školy a ve speciální třídě při nemocnici vzdělávacímu programu Základní škola.

Bezprostřední příprava vyučujících na vyučování byla zpravidla pečlivá. Při přípravě výuky vycházely učitelky z momentálního složení tříd a počtu žáků v ročnících. Obsah učiva byl v souladu s požadavky osnov. Byla zajištěna návaznost výuky v postupných ročnících a dbáno na specifika jednotlivých žáků. Vzdělávací cíle i stanovené úkoly vyučovacích jednotek odpovídaly složení třídních kolektivů. Shlédnuté vyučování zabezpečovaly čtyři učitelky, z toho jedna s odbornou i pedagogickou způsobilostí k výuce ve speciální třídě základní školy, ostatní bez odborné i pedagogické způsobilosti.

Sledovaná výuka probíhala ve třech kmenových třídách a v jedné dislokované třídě v místní nemocnici. Prostorné kmenové třídy jsou vyzdobeny obrazovými přehledy učiva, nástěnkami, někdy i pracemi žáků. Vybaveny jsou starším, renovovaným, dobře udržovaným a funkčním školním nábytkem. Ztížené psychohygienické podmínky výuky byly ve třídách situovaných na rušnou komunikaci. Vzhledem k hluku od projíždějících aut nebylo možné průběžné větrání. Estetický vzhled učeben zpřijemňuje prostředí a kladně ovlivňuje pracovní atmosféru. Velikost žakovských stolků a židlí odpovídala vzrůstu žáků. V jedné učebně s nejnižšími ročníky je pamatováno na relaxační místo se žíněnkami. Materiální zabezpečení výuky pracovního vyučování je pouze vyhovující ve vybavení školní dílny a kuchyně. Pozitivem je vlastní pozemek u budovy školy.

Kromě učebnic, pracovních sešitů a tabule se v průběhu výuky pracovalo s drobnými pomůckami (obrázky, kartičky, pracovní texty), které si z větší části zhotovily učitelky samy. Didaktická technika (např. zpětný projektor) byla využívána v nejvyšších ročnících. Učební pomůcky jsou průběžně doplňovány podle finančních možností školy.

Psychohygienické zásady byly v průběhu inspekce ve výchovně-vzdělávacím procesu dodržovány.

Struktura sledovaných vyučovacích hodin českého jazyka, matematiky a prvouky odpovídala učebním cílům i specifickým zvláštnostem žáků i stupni jejich mentálního postižení. Pracovní tempo bylo přizpůsobováno schopnostem jednotlivých žáků. Při různorodosti složení tříd převládal individuální přístup. Učitelky se snažily předávat organizační pokyny jasně, srozumitelně a přiměřeně vzhledem k hloubce mentálního postižení jedince, případně k jeho nemoci. V některých případech z důvodu nedostatečného porozumění nesplnili žáci přesně zadané úkoly. Pestrost metod a forem práce, jako jedna z hlavních podmínek efektivní výuky ve speciálních třídách, byla naplňována jednotlivými vyučujícími různě. Od převažujícího monologu pedagoga (žáci se v některých případech stávali pasivními příjemci informací), až po rozličné činnosti s širokým zapojením žáka.

Průběžná motivace, aktualizace učiva i mezipředmětové vztahy se objevovaly také rozdílnou měrou. Aktivizační bylo časté oceňování žáků v průběhu výuky, a to převážně formou pochvaly a povzbuzení, dále pak navazování na životní zkušenosti žáků a individuální přístup

k žákům na základě znalosti jejich problémů a předností. Ojedinele byly zařazovány relaxační chvílky. V některých hodinách byla opomenuta úvodní motivace a závěrečné hodnocení práce třídních kolektivů či jednotlivých žáků.

Během hospitací byla provedena kontrola písemných projevů žáků. Délka psaných textů odpovídá věku i možnostem žáků. Mluvený projev je rozvíjen na základě individuálních dispozic žáka, čtenářské dovednosti žáků mají průměrnou úroveň.

V hodinách a výukových blocích pracovního vyučování byly v úvodních částech kromě jedné předvedeny příklady výrobků a vysvětleny pracovní postupy. Žáci byli seznamováni s funkcí a užitím nástrojů a nářadí, byli upozorněni na bezpečnost a hygienu při práci. V průběhu vyučovacích jednotek byli vedeni k pořádku na pracovišti. Ze strany učitelů jim byla věnována individuální péče (i přes příliš vysoký počet žáků ve třídě), se snahou rozvíjet pracovní dovednosti a návyky uplatnitelné v jejich budoucím praktickém životě. Přesto výrobky žáků v nejvyšších ročnících měly nižší úroveň.

V hodinách panovalo většinou klidné klima, žáci pracovali soustředěně a se zaujetím, kromě pracovního vyučování v nejvyšších ročnících, kde byla příjemná pracovní atmosféra narušována žáky s poruchami chování.

Hodnocení jednotlivých činností žáků, třídních kolektivů i pracovních skupin probíhalo průběžně, klasifikace znalostí a vědomostí měla výhradně motivační charakter.

Žáci byli většinou ukázněni. Mezi učitelkami a žáky jsou pěstovány vstřícné vztahy, které jsou založeny na důvěře, toleranci a respektování osobnosti žáka.

Sledovaná výuka byla hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výuka probíhá v souladu se schváleným vzdělávacím programem Základní škola. Učební osnovy jsou plněny.

Personální obsazení sledovaných předmětů je na průměrné úrovni. Velmi dobré materiální podmínky jsou podle aktuálních potřeb a možností školy plánovitě zkvalitňovány. Přetrvávajícím problémem je nízká úroveň vybavení dílny a kuchyně pro speciální třídy. Jinak velmi dobré psychohygienické podmínky výuky byly zhoršeny zvýšenou hlukovou zátěží v učebnách speciálních tříd situovaných na frekventované komunikaci. Výrazným pozitivem je možnost pobytu žáků venku o velkých přestávkách, kde jsou jim umožněny rekreační a sportovní aktivity.

Z pohledu uplatňovaných metod a forem práce bylo ve výuce využíváno i činnostní pojetí požadované osnovami, tradiční frontální výuka převažovala. Zpravidla chyběla cílená vstupní motivace a systematické vytváření komunikativních dovedností. Tato oblast je hodnocena jako průměrná. Hodnocení výkonu žáků stejně jako vztahy mezi učiteli a žáky byly velmi dobré.

Na základě provedených hospitací a dalších kontrolních zjištění byla kvalita vzdělávání ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Východiskem pro tvorbu koncepčních záměrů je filozofie vzdělávacího programu Základní škola. Při zpracování koncepce vycházela ředitelka z analýzy vnitřních a vnějších podmínek, ve kterých škola působí. Stěžejní část koncepce tvoří jasně formulované hlavní cíle týkající se klimatu školy, řízení, výchovně-vzdělávací činnosti a jejího materiálně-technického zabezpečení

(souvisejícího především s plánovanou výstavbou nové školy).

Koncepčním záměrům odpovídá „Plán práce Základní školy Stod 2001/2002“, ve kterém jsou konkretizovány hlavní úkoly pro jednotlivé oblasti života školy. Na základě určených kompetencí jsou úkoly ročního plánu dále rozpracované v plánech jednotlivých subjektů. Tyto spolu s řadou dalších dokumentů tvoří přílohy plánu práce. Plnění úkolů plánu je vedením školy sledováno, průběžně vyhodnocováno a v případě potřeby jsou přijímána konkrétní opatření. Hodnocení a analýza plánovaného cílového stavu probíhá na závěrečném jednání pedagogické rady. Základem krátkodobého plánování jsou týdenní plány uvádějící adresně přidělené aktuální úkoly, organizační pokyny a informace. Sestavení týdenního plánu předchází pravidelná operativní porada každé pondělí o velké přestávce. Při plánování vychází ředitelka z připomínek, návrhů a podnětů zaměstnanců.

Výuka ve škole probíhá v 1. - 9. ročníku podle učebního plánu a učebních osnov vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 a ve speciálních třídách (1. - 9. ročník) podle Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22980/97-22. Do speciálních tříd jsou zařazováni žáci s většími výchovnými a vzdělávacími problémy (často z nepodnětného socio-kulturního prostředí), na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny a souhlasu zákonných zástupců žáka.

Učební plán školy je rozpracovaný na celý vzdělávací cyklus, hodinové dotace inspekcí sledovaných předmětů jsou stanoveny správně. Učební plán je plněn.

Na plánování samotné výuky se podílejí jednotlivá metodická zařízení, kterých je celkem devět. Hlavní náplní jejich činnosti je neformální spolupráce při koordinaci vzdělávacího procesu, zajištění návaznosti učiva, sjednocení používaných učebnic, přenos informací ze vzdělávacích akcí, personální zajištění soutěží, olympiád a dalších aktivit. Na garanty předmětových skupin nebyly ředitelkou školy delegovány žádné pravomoci.

Na základě možností školy, potřeb a zájmu žáků je vzdělávací nabídka rozšířena o 4 volitelné a 1 nepovinný předmět. Dalšímu rozvoji osobnosti žáků přispívá i 9 zájmových kroužků, které jsou převážně zaměřené na rekreačně-sportovní vyžití žáků.

Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení jsou evidováni, učitelé jsou o těchto žácích informováni a ve sledované výuce byli žádoucím způsobem zohledňováni.

Pravidla provozu školy a organizace výchovně-vzdělávacího procesu jsou jasně stanovena. Transparentní je rovněž systém, jakým škola rozděljuje úkoly vyplývající z plnění jejího poslání mezi pracovníky a jak jejich činnosti koordinuje. Vedení tvoří ředitelka školy a zástupkyně pro I. stupeň základní školy. Správou pracoviště se speciálními třídami je pověřena „vedoucí“ učitelka. Kompetence a oblasti činnosti vedení školy jsou písemně stanoveny. Ředitelka školy velmi dobře organizačně zvládá složité uspořádání výuky a provozu školy ve čtyřech od sebe dosti vzdálených budovách.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada. Z jednání pedagogické rady jsou pořizovány záznamy, z nichž je zřejmý pracovní ráz veškerých jednání zabývajících se aktuálními výchovně-vzdělávacími problémy, jejich analýzou a řešením.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným předpisům. Rozvrh hodin je sestaven v souladu s příslušnou právní normou a zohledňuje vzdělávací potřeby žáků. V rozvrhu hodin pro speciální třídu při nemocnici bylo uvedeno pouze časové rozvržení výuky, jednotlivé předměty nebyly konkretizovány. Učitelka si na základě aktuální situace zařazuje předměty do rozvrhu sama. Obsahovou náplň již odučených hodin nebylo možné zkontrolovat, evidence nebyla předložena.

Dokumentace školy upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti je řádně vedena. Při kontrole byly zjištěny formální nedostatky ve vyplňování třídních knih a třídních výkazů.

Vnitřní život školy je upravován školním řádem, který obsahuje všechna předepsaná ustanovení. Řád byl projednán a schválen pedagogickou radou.

Informační systém školy je strukturován promyšleně a funkčně. Aktuální informace uvnitř školy jsou předávány prostřednictvím porad, informačními nástěnkami ve sborovných odloučených pracovištích a osobním jednáním vedení se zaměstnanci. Přenos informací na žáky je prováděn zejména prostřednictvím třídních učitelů. Žáci mohou v rámci diskrétní formy komunikace s učiteli využívat „schránku důvěry“. Informace zákonným zástupcům žáků jsou předávány na třídních aktivech, prostřednictvím čtvrtletních písemných informací o prospěchu a chování (vzhledem k tomu, že po domluvě s rodiči byly žákovské knížky zrušeny), pořádáním dne otevřených dveří s možností navštívit výuku. V případě závažných výchovných či studijních problémů jsou rodiče neprodleně informováni písemně nebo telefonicky. Informace jsou všem pracovníkům předávány včas a v potřebném rozsahu.

Partnerem školy v oblasti spolupráce s rodiči je neformální sdružení - Rada rodičů, která se podílí i na zajišťování některých organizačně náročnějších akcí (Dětský den, Maškarní bál).

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 byla zpracována v souladu se školskými předpisy a její obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi. Obsahuje také hodnocení činnosti školy.

Škola organizuje množství kulturních, sportovních, vzdělávacích a dalších aktivit, které přispívají k všeobecnému rozvoji žáků.

Pro prezentaci školy jsou využívány různé formy - den otevřených dveří, články v tisku, účast na různých soutěžích a olympiádách, vystoupení pěveckého sboru „Rosničky“ atd.

Škola má vybudovanou širokou vztahovou síť s místními organizacemi a institucemi (městský úřad, místní oddělení policie, mateřská škola, místní střední škola, taneční škola, DDM, ZUŠ). Na velmi dobré úrovni je rovněž spolupráce s neúplnými školami ze spádové oblasti.

Vedení pracovníků je založeno na demokratickém základě s pevně stanovenými pravidly. Důraz je kladen na osobní odpovědnost každého jednotlivce.

Vedení školy se cíleně snaží o příjemné prostředí, založené na důvěře a neformální spolupráci. Při motivaci pracovníků klade ředitelka školy důraz na vytváření příznivých interpersonálních vztahů a morální ocenění kvalitní práce. Pozitivní motivaci zaměstnanců přispívá vytvořený prostor pro tvořivost a seberealizaci. Uplatňovaný systém hmotné stimulace je založený na diferencovaném odměňování. S jeho kritérii byli pracovníci seznámeni.

Zájem učitelů o získávání aktuálních poznatků formou dalšího vzdělávání je ředitelkou podporován. Učitelé se účastní akcí akreditovaných vzdělávacích center (Pedagogické centrum v Plzni, DYS-centrum v Praze). Výběr vzdělávacích akcí se řídí aktuálními potřebami školy. V letošním školním roce je preferována oblast cizích jazyků.

Začínajícím učitelům je poskytována metodická pomoc prostřednictvím konzultací a vzájemných hospitací určeným pedagogem.

Pro sledování a srovnávání kvality vzdělávání slouží škole komerční testy, umístění žáků v soutěžích a jejich úspěšnost v přijímacím řízení na střední školy.

Systém vnitřní kontroly postihující celou organizační strukturu školy je vytvořen. Část svých kompetencí v oblasti kontrol převedla ředitelka školy na zástupkyni. Kontrolní a hospitační činnost je plánována na jednotlivé měsíce časově i obsahově. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti jsou vedeny. Z analýzy závěrů kontrol vychází vedení školy při dalším plánování.

Výsledky kontrol jsou využívány při hodnocení jednotlivých pracovníků, dále jsou zobecňovány na jednáních pedagogické rady. Rozsah a četnost kontrolní a hospitační činnosti odpovídá velikosti školy a její struktuře.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Oblast plánování vychází z analýzy podmínek školy. Stanovené priority a vytyčené cíle i systém prostředků pro jejich realizaci jsou reálné.

Složité organizační struktura školy je velmi dobře zvládnuta, organizace vyučování odpovídá obecně platným předpisům.

Klima školy je pozitivně ovlivňováno způsobem vedení pracovníků. Úroveň sociálních kompetencí ředitelky umožňuje nalézání společných východisek.

Systém vnitřní kontroly poskytuje účelnou zpětnou vazbu ze všech oblastí činnosti školy.

Plánování, organizování stejně jako kontrolní mechanismy ČŠI hodnotí jako velmi dobré. Efektivnost vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako vynikající.

Na základě dílčích zjištění byla kvalita podmínek vzdělávání ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Závazné ukazatele rozpočtu neinvestičních výdajů stanovené na rok 2001 byly dodrženy na 99,99 %. Přidělené finanční prostředky byly zúčtovány se státním rozpočtem v dodatečném termínu. Kladný hospodářský výsledek činil 0,16 % z celkových neinvestičních výdajů. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích činil 68,93 %.

Účetnictví je vedeno v souladu s platnými zákony a předpisy o účetnictví a Opatřením MF, kterým je stanovena účtová osnova a postupy účtování pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Kontrola dokladů o jmenování ředitelky školy

Ředitelka školy byla jmenována do funkce Školským úřadem Plzeň-jih jmenovacím dekretem ze dne 12. června 2000 s účinností od 1. července 2000 na dobu neurčitou.

Dodržení závazného ukazatele mzdové regulace

Závazné ukazatele mzdové regulace byly dodrženy u přímých nákladů na platy a na ostatní platby za provedenou práci. Škola čerpala přímé náklady na platy ve výši 99,99 %, na ostatní platby za provedenou práci ve výši 100,04 %. Závazný ukazatel počtu pracovníků byl splněn na 95,71 %. Nedodržení závazného ukazatele počtu pracovníků organizace zdůvodnila neobsazením některých funkcí v průběhu kalendářního roku.

Kontrola dokladů o odborné a pedagogické způsobilosti a dokladů o zápočtech praxe zaměstnanců

Ověřené kopie dokladů o odborné a pedagogické způsobilosti včetně dokladů o zápočtu praxe u namátkově vybraných zaměstnanců jsou uloženy v osobních spisech.

Včasnost a úplnost vystavování platových výměrů

Platové výměry u kontrolovaných zaměstnanců jsou vystavovány včas tj. nejpozději v den

nástupu zaměstnance či v den změny složky platu a obsahují zdůvodnění změny dle platných právních předpisů. Součástí platových výměrů jsou přiznané příplatky, informace o zápočtu praxe včetně uvedení data postupu do vyššího platového stupně.

Zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů

Škola zpracovává personální a mzdovou agendu programem UNICOS. Kontrole organizace předložila doklady rozhodnutí o době započitatelné praxe u kontrolovaných zaměstnanců. Škola předložila Vnitřní platový předpis, v němž je stanoven platový stupeň za sjednaný druh práce pro zaměstnance zařazené do 2. platové třídy. Pro zaměstnance zařazené do 4. a 5. platové třídy (práce převážně manuálního charakteru) škola stanovila požadované vzdělání, vyučení v oboru. Namátkovým výběrem bylo zkontrolováno 17 zaměstnanců. Zaměstnanci byli zařazeni do platových tříd podle nejnáročnější práce v souladu s právními předpisy. Zařazení do platových stupňů bylo provedeno správně podle zápočtu praxe, s přihlédnutím ke kvalifikačním předpokladům. Pouze u dvou zaměstnankyň byla do praxe započtena doba registrace u úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání. Tím nedošlo k chybnému stanovení platových stupňů, ale k odchylkám při stanovení platových postupů. V průběhu kontroly byly tyto odchylky odstraněny.

Výše zvláštních příplatků a výše přiznaných příplatků za vedení

Škola má stanovena kritéria pro přiznání zvláštních příplatků a příplatků za vedení. Počet třídních příplatků odpovídá počtu tříd. Zvláštní příplatky a příplatky za vedení byly přiznávány na základě školou stanovených kritérií, které jsou v souladu s platnými právními předpisy.

Způsob stanovení a vyplácení nenárokových složek platu

Organizace předložila kontrole interní směrnice pro přiznání osobních příplatků a mimořádných odměn. Stanovení a vyplácení nenárokových složek platu plně odpovídá příslušným platovým předpisům. V kontrolovaném roce dosáhly nenárokové složky platu celkové výše 19,46 % z tarifních platů. Z toho osobní příplatky činily 14,78 % a mimořádné odměny 4,68 % z vyplacených platových tarifů.

Evidence počtu pedagogických a nepedagogických pracovníků

Údaje o počtu zaměstnanců uváděné ve výkazu Škol (MŠMT) P 1-04 jsou shodné se sestavou E-06 a plně odpovídají účetní evidenci.

Čerpání mzdových prostředků v návaznosti na účetnictví

Čerpání mzdových prostředků uvedených ve výkazu Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2001 souhlasí s údaji uvedenými ve Výkazu zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 za rok 2001.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Kontrola efektivity využití finančních prostředků byla provedena u položek další vzdělávání pedagogických pracovníků a knihy a učební pomůcky. Z celkového objemu ONIV činí náklady na učební pomůcky 63,34 % a další vzdělávání pedagogických pracovníků 16,78 %. Průměrný výdaj na učební pomůcky pro jednoho žáka činil 344,96 Kč. Závady nebyly zjištěny.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Účelové prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků byly plně využity ke stanovenému účelu a řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření za školní rok 2000/2001 má všechny náležitosti vyplývající ze zákona o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly ve sledovaném období vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům čerpány účelně a efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Hodnocení činnosti školy v oblasti sociálně patologických jevů.

Škola postupuje podle zpracovaného programu prevence sociálně patologických jevů. Preventivní aktivity jsou analyzovány a vyhodnocovány.

Škola se problematikou zabývá a přijatý systém je funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina vystavená Městem Stod, platná od 1. července 2000 (datum vystavení a číslo jednací neuvedeno)
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Plzeň-jih ze dne 3. července 2000 pod čj. 1176/2000
- Jmenovací dekret ředitelky školy ze dne 12. června 2000 vydaný Školským úřadem Plzeň-jih platný od 1. 7. 2000 (číslo jednací neuvedeno)
- Podkladová inspekční dokumentace
- Povinná dokumentace školy pro školní rok 2001/2002 (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy hospitovaných tříd, řád školy, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad)
- Rozhodnutí o zařazení žáka do speciální třídy základní školy pro školní rok 2001/2002
- Výkaz o počtu žactva pro školní rok 2001/2002
- Seznam žactva školy (třídy) při nemocnici ZŠ Stod pro školní rok 2001/2002
- Plány pro školní rok 2001/2002 (roční plán práce školy, týdenní plány školy, roční plány metodických zařízení, plán prevence, tematické plány hospitovaných předmětů, plán hospitační a kontrolní činnosti ředitelky školy)
- Hospitační záznamy ředitelky školy (školní rok 2000/2001 a 2001/2002)
- Výroční zpráva o činnosti školy (školní rok 2000/2001)
- Orientačně vybrané žákovské knížky a písemnosti žáků v hospitovaných třídách
- Inspekční zpráva čj. K-04-04-9697-04/M ze dne 18. dubna 1997
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2001

- Sestava E-06 dle funkcí za rok 2001
- Zdůvodnění nedodržení závazného ukazatele počtu pracovníků ze dne 24. 5. 2002
- Vnitřní platový předpis platný pro rok 2001
- Kritéria pro přiznání nárokových a nenárokových složek platu
- Osobní spisy zaměstnanců: osobní čísla 10352, 10730, 10735, 11673, 12661, 12662, 12898, 13823, 13824, 13912, 14430, 14994, 15120, 15127, 15132, 15133, 15135, pracovní smlouvy a platové výměry, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, vstupní zdravotní prohlídky, výpisy z rejstříku trestů, osobní dotazníky s průběhem předchozích zaměstnání
- Mzdové listy za rok 2001 a výplatní listky za prosinec 2001
- Statistické výkazy Škol (MŠMT) V 3-01 a V 3a-01 podle stavu k 30. 9. 2001
- Rozpis rozpočtu NIV na rok 2001 a další úpravy rozpočtu na rok 2001
- Výkaz zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 za rok 2001, Příloha Úč OÚPO 5-02 za rok 2001
- Rozvaha Úč OÚPO 3-02 za rok 2001
- Hlavní účetní kniha za prosinec 2001
- Účelově vázané prostředky na DVPP v roce 2001, navýšení prostředků na DVPP v roce 2001
- Zúčtování finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2001
- Účetní doklady číslo: 051, 096, 110, 145, 199, 234, 259, 417, 468, 480, 504, 531, 534, 547, 19271 za rok 2001
- Faktury číslo: 2001282, 2001296 za rok 2001

ZÁVĚR

Výuka ve sledovaných předmětech je organizována v souladu s učebními plány. Obsahová náplň učebních osnov je respektována a naplňována.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly hodnoceny jako velmi dobré. Podmínky vzdělávání vytvářené způsobem a kvalitou řízení byly hodnoceny jako velmi dobré.

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu byly v roce 2001 čerpány účelně a efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Darina Motlíková	Motlíková v. r.
Členové týmu	Mgr. Jitka Davidová	Davidová v. r.
	Mgr. Lenka Rusnoková	Rusnoková v. r.
	Mgr. Marcela Šimková	Šimková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Helena Míšková Helena Pojarová	

V Plzni dne 17. června 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. června 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Věra Fichtlová

Fichtlová v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-07-10	043 177/02-5071
Zřizovatel	2002-07-10	043 176/02-5071

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány